



SPRAVODAJ

OBCE SOBOTIŠTE

72

Ročník XXVI.

december/2020

Vážení občania,

nachádzame sa všetci spoločne v období, keď nevieme, akým spôsobom budeme v blízkej budúcnosti riešiť celkový chod spoločnosti, a teda aj spoločenský život v našej obci z dôvodu pretrvávajúcich problémov súvisiacich s ochorením koronavírusom. Vzhľadom k tomuto je potrebné, aby sme sa všetci správali zodpovedne a obmedzili v čo najväčšej miere možnosť poškodenia zdravia seba samých, ako aj ostatných spoluobčanov.

Ani za takejto situácie sa život v našej obci nezastavil, aj keď určité obmedzenia to prinieslo najmä pri školskom a predškolskom vyučovacom procese a v kultúrnom a športovom živote občanov obce.

Obec zabezpečovala základné potreby obyvateľov spočívajúce v nakladaní s odpadmi, údržbe verejných priestranstiev, zabezpečení základných hygienických opatrení pri ochrane zdravia občanov pred pandémiou.

V priebehu tohto roka sa obec venovala aj zveľaďovaniu a údržbe svojho majetku, či už formou opráv alebo jeho rekonštrukcií. Bol vybudovaný nový chodník do materskej školy a na jedálni pri ZŠ bola vymenená pôvodná strecha za novú.



Rozsiahla rekonštrukcia bola uskutočnená aj na budove starej MŠ. Stará strecha na MŠ bola odstránená a celý objekt bol zastrešený novou strechou. Budova bola zateplená, vymenené boli všetky okná, dvere, kanalizačné potrubia, vybudované bolo nové ústredné kúrenie. Budova je pripravená na dokončenie omietok vo vnútorných priestoroch a na montáž sociálnych zariadení a ostatnej zdravotníckej techniky. Dokončením týchto prác, by malo prísť aj k navýšeniu kapacity v MŠ. Našou snahou je vytvoriť dostatočný počet miest a pokryť potreby umiestnenia detí z našej obce tak, aby tieto nemuseli byť umiestňované v iných MŠ.



Výstavba šatní na ihrisku TJ

Na začiatku roka bolo vybudované nové oplotenie futbalového ihriska. Po vydaní stavebného povolenia a výbere dodávateľa v jesenných mesiacoch obec začala s rekonštrukciou zázemia futbalového ihriska a to tak, že pôvodné panelové konštrukcie šatní boli vymenené za murované konštrukcie. V tomto čase je vybudované odkanalizovanie budovy a zhotoviteľ stavby čaká na dodanie konštrukcie strechy budovy.

V priebehu tohto roka bola ukončená rekonštrukcia budovy habánskeho mlyna a stavebný objekt bol skolaudovaný. Pôvodné súčasti mlyna, ktoré sa zachovali boli zreštaurované a sú ponechané v interiéri, kde je zriadené múzeum. Expozícia múzea je zameraná na históriu habánov. Slávnostné otvorenie múzea je pre pandémiu a zákaz zhromažďovania naplánované až na budúci rok.

V neposlednom rade treba spomenúť, že investor prestavby budovy ZŠ na bytový dom absolvoval kolaudáciu stavby a prislúchajúceho parkoviska. Rozhodnutie nie je ešte právoplatné. Po vykonaní všetkých administratívnych úkonov, ktoré sú s tým spojené bude budova pripravená k užívaniu.

Na úseku odpadového hospodárstva obec zabezpečila dodávku viac ako 400 ks kompostérov na likvidovanie biologicky rozložiteľného odpadu, ktoré si občania rozobrali do domácností. Nie všetky požiadavky občanov boli uspokojené a tak obec objednala ďalších 100 ks, ktoré budú dodané v prvom štvrtroku budúceho roka.

V tomto roku sa nám nepodarilo získať žiadne finančné prostriedky na pokračovanie výstavby kanalizácie. Predpokladali sme, že v II. a III. štvrtroku 2020 budú na túto aktivitu vyhlásené nové výzvy, do ktorých sa budeme môcť zapojiť. Doteraz však neboli zverejnené žiadne výzvy, kde by naša obec bola oprávneným žiadateľom. Dúfam, že nadchádzajúci rok bude z tohto pohľadu pre nás priaznivejší.

(pokr. na str. 2)

KONALO SA

- 30.10. – 1.11.2020 sa uskutočnilo na celom území SR I. kolo celoplošného testovania na prítomnosť ochorenia COVID-19. Odberové miesto bolo zriadené v kultúrnom dome, kde bolo počas dvoch dní pretestovaných 873 občanov. Z celkového počtu testovaných bolo 5 prípadov pozitívnych, čo predstavuje 0,57 %.
- 7.11 – 8.11.2020 sa uskutočnilo II. kolo celoplošného testovania, v ktorom bolo v našej obci pretestovaných 1160 občanov. Z celkového počtu testovaných bol 1 prípad pozitívny, čo predstavuje 0,097 %.

Parkovanie s hasičmi

Vo svete kolegovia hasiči vedú propagačné projekty smerujúce k bezproblémovému prejazdu hasičských vozidiel na miesto nežiadúcej udalosti. Ide o projekt 3 metre k životu. Presne to je priestor a šírka na bezpečný prejazd hasičského vozidla. To je šírka, ktorá môže rozhodnúť o škodách na majetku, ujme na zdraví a Dobrovoľný hasičský zbor obce Sobotište disponuje okrem iného aj vozidlom Tatra 815 CAS 32. Uvedené vozidlo má šírku 2,5 metra. Hlavným problémom bezpečného prejazdu hasičských vozidiel v obciach je teda parkovanie vozidiel. V Sobotišti parkovanie vozidiel naráža na dve ustanovenia zákona NR SR č. 8/2009 o cestnej premávke v znení neskorších predpisov:

- § 3 ods. 2 písm. b): *poslúchnuť pokyn vyplývajúci z dopravnej značky alebo dopravného zariadenia s poukazom na § 59 ods. 3: V obytnej zóne a pešej zóne je státie motorových vozidiel zakázané, ak dopravnou značkou nie je určené inak.*
- § 23 ods. 1): *Pri státi musí zostať voľný aspoň jeden jazdný pruh široký najmenej 3 m pre každý smer jazdy.*

Teraz si to rozoberme podrobnejšie:

- k § 3 ods. 2 písm. b)

Dopravnou značkou "obytná zóna" je označená nová ulica pod cintorínom. Okrem oprávnení vyplývajúcich z tejto značky má pre bývajúcich v tejto zóne aj jedno negatívum. A to sa týka státi. Ak na ulici nie je značkou vyznačené parkovanie t. j. zriadené parkovacie miesta, nie je možné na ulici parkovať.

- k § 23 ods. 1):

3 metre pre každý smer jazdy znamená, že na ulici s obojsmernou premávkou môžu vozidlá stáť – parkovať len na mieste, kde po zaparkovaní zostane priestor široký 6 metrov. Pri jednosmernej ulici to sú 3 metre.

Nakoľko málokteré miesto na cestách a miestnych komunikáciách v Sobotišti dosahuje šírky 6 metrov a v obytnej zóne nie sú vyznačené parkovacie miesta, prakticky nie je možné parkovanie na telese cesty v celom Sobotišti. Preto apelujeme na spoluobčanov, aby boli pri parkovaní svojich vozidiel zodpovední.

Vladimír Mešťánek, veliteľ DHZO Sobotište

Vážení občania,

(Dokončenie zo str. 1)

Mrzí ma, že veľa ľudí, nehovorím, že občanov obce, ale ľudí zdržujúcich sa v našej obci sa nevie vysporiadať s povinnosťou ukladať odpad na miesta na to určené. Veď nie je normálne, aby niekto vyhazoval staré pneumatiky na hnojiská miestneho družstva, čo som ja osobne našiel a mám to zdokumentované. Nie vždy sa dá všetko robiť ideálne a v súlade s našimi predstavami. Takéto príklady sú zavrnutiahodné a takéto konanie bude nekompromisne sankcionované, či už obcou alebo orgánmi štátnej správy a to podľa miestnej a vecnej príslušnosti.

Na rodičov detí MŠ, ktorí ich vozia do nej automobilmi mám jednu žiadosť aj prosbu. Trávnik okolo cesty do MŠ nie je na to, aby tam jazdili autá len preto, že si v niektorom úseku cesty nedokážu vyhnúť a majú tak "naponáhlo", že nemôžu v rozšírenom mieste počkať 5 – 6 sekúnd, kým jeden prejde. Veď ani doma si zrejme nejazdíte mimo spevnenej plochy na to určenej. Uvedomte si, že niekto musí tieto vyjazdené kolaje upraviť, aby sa priestor dal kosiť. Ak táto situácia bude pokračovať aj po dokončení rekonštrukcie starej MŠ a po úprave a zatrávnení príľahlých priestranstiev, obec pristúpi k zákazu vjazdu k MŠ. Potom budú rodičia vstávať skôr nie o 5 – 6 sekúnd, ale o 15 minút.

Neberte, prosím, tieto výčitky ako vyhrážanie sa zo strany vedenia obce, ale skôr to považujte za pokus o zlepšenie života v našej obci.

Dúfajme, že táto neľahká doba čoskoro skončí. Želám Vám všetkým hlavne zdravie a šťastie v osobnom i pracovnom živote a nádej, že rok 2021 bude lepší ako tento, ktorý končí.

Mgr. Dušan Horňák, starosta obce

TERMÍNY VÝVOZU 2021

Plasty, sklo, kovové obaly a použitý jedlý olej

Mesiac	Deň v mesiaci	Čas zberu
január	12	7.00
február	23	7.00
marec	30	7.00
apríl	27	7.00
máj	25	7.00
jún	29	7.00
júl	27	7.00
august	31	7.00
september	28	7.00
október	26	7.00
november	30	7.00
december	-	-

Ukončenie projektu Po stopách habánov a otvorenie múzea

Obec v septembri roku 2017 začala s realizáciou cezhraničného projektu Po stopách habánov v spolupráci s českou partnerskou obcou Vacenovice. Nie vždy sa realizácia projektu vyvíja podľa plánu. Implementáciu projektu značne skomplikovali opakované verejné obstarávania aj samotná rekonštrukcia objektu a vyhlásenie núdzového stavu kvôli COVID-19. A tak sa realizácia projektu predĺžila z dvoch na tri roky. Napriek všetkým problémom sa nám podarilo v obci zrenovovať jedinečnú architektonickú pamiatku habánskeho mlyna, vybudovať novú turistickú atrakciu a kultúrny stánok s muzeálnou expozíciou, ktorý dostane Sobotišťe do širokého povedomia verejnosti.



V roku 2019 začala komplexná rekonštrukcia objektu. Dnes môžeme obdivovať unikátny technický objekt mlyna zrekonštruovaný do ojedinelej neskororenesančnej podoby.



Zreštaurované bolo aj pôvodné technické zázemie mlyna a v náznakovej rekonštrukcii bolo objektu prinavrátené mlynské koleso s vantrokom.

Z úcty k tradíciám je habánsky mlyn ideálnym priestorom na prezentáciu histórie habánov v Sobotišťi a na západnom Slovensku. Vďaka projektu Po stopách habánov sa po dlhých desaťročiach téme novokrstencov v Sobotišťi dostalo zaslúženej pozornosti. Expozícia múzea vás zoznámí s históriou vzniku novokrstencov, ich pôsobením na Morave, juhozápadnom Slovensku, prenasledovaním a migráciou do ďalších krajín sveta až po súčasný život hutteritských komunit v Severnej Amerike. Podrobnejšie je expozícia venovaná životu a histórii novokrstencov v Sobotišťi. Približuje ich spoločenský aj duchovný život, remeselné zručnosti, keramickú výrobu, staviteľstvo, rozklad bratskej obce a proces rekatolizácie. Neopomína ani históriu a účel mlyna. Zreštaurovanú mlynsku plošinu a múčnu hradu s kolesom z polovice 19. storočia dopĺňajú informácie o mlecích technológiách. Z exponátov zaujme model habánskeho domu, prierez habánskou strechou, repliky pôvodných odevov a sobotištskej fajansy, faksimile



habánskych rukopisov, maketa habánskeho dvora z konca 19. storočia. Architektúrou pamiatkovej zóny vás prevedie „Náučný chodník habánskym dvorom“, ktorý vás presvedčí, že v Sobotišťi zanechali habáni hlbokú nezmazateľnú stopu.

V uličkách pamiatkovej zóny boli osadené informačné tabule s popisom najvýznamnejších habánskych objektov. Tie sú doplnené QR kódmi jazykových mutácií v anglickom a nemeckom jazyku. Kódy sú prepojené s novou webovou stránkou múzea www.muzeumhabanov.sk, na ktorej sa dozviete podrobnejšie informácie z histórie novokrstencov a habánov v Sobotišťi.

Plánované jesenné slávnostné otvorenie múzea nám opäť skomplikovalo vyhlásenie núdzového stavu. Je nám veľmi ľúto, že obyvateľom obce ani návštevníkom nemôžeme múzeum oficiálne sprístupniť, no veríme, že ho už bez komplikácií otvoríme na jar v budúcom roku. Novinky zatiaľ môžete sledovať na stránkach múzea, ktoré budeme priebežne dopĺňať. Tešíme sa na stretnutie s vami pri slávnostnom otvorení múzea v roku 2021!

Poďakovanie:

Realizáciu projektu by sme nezvládli bez dobrovoľníkov. Všetkým patrí naše uznanie a poďakovanie. Menovite im bude vyjadrená vďaka pri slávnostnom otvorení. Ale už teraz by som rada vyjadrila veľké ĎAKUJEM pani Alexandre Nejdlovej za grafické spracovanie expozície, náučného chodníka, propagačných materiálov, tvorbu loga múzea a sochy habána, Martinovi Klvačovi za pomocné technické práce a zamestnancom – kolegom z Mestského úradu Senica za čistenie a upratovanie mlyna. ĎAKUJEM.

Mgr. Ľubica Kadlec Melišová, manažér projektu

Letné a jesenné akcie vo hviezdárni

Letné mesiace tohto roku boli pre našich hviezdárov priaznivým obdobím. Po jarnej pandémie sa uvoľnili reštriktívne opatrenia a ľudia túžili po kontakte s hviezdou oblohou nielen vo virtuálnej, ale aj v skutočnej podobe.

Asi najväčším lákadlom bola kométa Neowise, ktorá príjemne prekvapila svojou jasnosťou i nádherne vyvinutým chvostom. Špeciálne na ňu sme zamerali dva večery – 17. a 25. júla. Ďalším verejným podujatím bolo sledovanie Perzeíd a objektov letnej oblohy v piatok 14. augusta 2020. Na úvod sme pripravili videoprojekciu pod holým nebom, ktorá sa postupne premenila na reálne pozorovanie. Do nášho „playlistu“ sme zaradili aj dve najväčšie planéty – Jupiter a Saturn, fajnšmekri však dali prednosť dvojhviezdám, hviezdokopám a hmlovinám, občas preletela i Perzeida. Po 23:00 SELČ sa spoza kopca vynoril i Mars a tak sme mohli spraviť upútavku na jeho jesennú opozíciu.

Návštevníkmi hviezdárne v prázdninovom období sú aj účastníci denných i pobytových táborov zo širokého okolia. Tento rok ich bolo menej ako v časoch pred koronakrízou, no najvernejšími zostali deti a vedúci z „koníčkarskeho“ tábora na sobotištých kopaniciach u Kutáľkov. Za odmenu sme im na hviezdnej oblohe ukázali ich srdcové súhvezdia – Koník a Pegas.

Keďže medzi naše dominantné aktivity patrí aj vzdelávanie hviezdárskeho dorastu, rozhodli sme sa v závere prázdnin zrealizovať cvičné pozorovanie pre najmladšiu vekovú kategóriu. 21. augusta večer sa stretlo 9 detí a 6 lektorov pri ďalekohľadoch a asi najčistejšej oblohe tohto leta. Výsledky svojich pozorovaní zaznamenávali do pripravených formulárov a mohli si tak prakticky overiť vedomosti získané počas jarných online stretnutí astronomického krúžku.

Začiatkom jesene sa opäť sprísnilo epidemiologické nariadenia, a tak sme sa rozhodli z marca odložený Deň astronómie 2020 presunúť do virtuálneho priestoru. S našimi priaznivcami sme sa stretli online formou v sobotu 14. 11. 2020 v čase 16:30 – 18:00. Tradičná akcia sa teda netradične uskutočnila v rámci Týždňa vedy a techniky na Slovensku.

Prvú prezentáciu si pripravila naša členka a v súčasnosti už poslucháčka FMFI UK v Bratislava Martina Sabová. Jej témou bolo 30 rokov skúmania hlbín vesmíru – Hubblov vesmírny ďalekohľad. Martinka sa v nej venovala nielen technickým informáciám o jeho prístrojovom vybavení, ale prezentovala i najvydarenejšie snímky telies slnečnej sústavy a objektov vzdialeného vesmíru, ktoré počas svojej misie vyfotografoval. Ďalší príspevok predniesol najmladší prednášajúci - Marek Baňárek, žiak 8. ročníka ZŠ v Sobotišti. Marek sa napriek svojmu mladému veku veľmi dobre orientuje nielen v teórii, ale aj na reálnej oblohe, a tak téma Hviezdna obloha v predvianočnom období mu naozaj sadla.

Posledná prednáška s názvom Charles Messier: Od komét k ďalekohľadu bola venovaná životu a dielu významnej osobnosti dejín astronómie a tiež najzaujímavejším objektom jeho katalógu hmlovín, hviezdokôp a galaxií. Napriek čerstvému úrazu sa s ňou nakoniec predsa len vysporiadal autor článku.

Spojenie fungovalo excelentne, a tak spokojní boli nielen prezentujúci, ale aj diváci/poslucháči, ktorých sme, mimochodom, narátali takmer 40.

Astronomický krúžok v tomto období opäť funguje dištančne, ceníme si záujem našich žiakov a študentov a snažíme sa zachovať jeho kontinuitu. Okrem stretnutí zameraných na rozširovanie vedomostí a aktuálne dianie na oblohe sme sa s našimi najmladšími účastníkmi rozhodli podporiť Európsky deň cystickej fibrózy (21.11.). Symbolom tohto závažného ochorenia sú veterníky a ako prejav solidarity s chorými deťmi vyrábali krúžkari vrtuľky z papierovej vystrihovačky galaxie M 101

vo Veľkej medvedici, ktorá nesie meno Veterník. Pri tejto aktivite, samozrejme, pomáhali i rodičia, za čo im patrí naše poďakovanie. Podujatia organizačne a lektorský zabezpečili členovia MO SZA v Sobotišti, na ich úspešnom priebehu sa podieľalo aj Záhorské osvetové stredisko. Z verejných zdrojov akcie finančne podporil Fond na podporu umenia, Slovenská astronomická spoločnosť pri SAV a Obec Sobotište.

RNDr. Svetozár Štefeček

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

UZAVRETÉ MANŽELSTVÁ

Vladimír Černek	Anna Šiflová
Milan Vasiliak	Marianna Borčíková
Frederik Ravas	Romana Pekarová
Radovan Zelenka	Ivana Magnusová
Michal Hanzlíček	Elena Václavová
Filip Hyža	Veronika Ďurišová

NARODENÍ OBČANIA

Nela Lišková	nar. 07/2020
Izabela Uhrová	nar. 09/2020

ŽIVOTNÉ JUBILEUM

Albína Šulcová	85 rokov
Zuzana Chodúrová	80 rokov
Miroslav Hanzlíček	90 rokov
Mária Nečasová	80 rokov
Ján Vicena	80 rokov
Emília Majerová	95 rokov
Anna Hollá	80 rokov
Martin Černek	80 rokov
Ondrej Weny	90 rokov
Jozef Gáth	80 rokov
Lucia Vojáčková	80 rokov

OPUSTILI NÁS

Elena Baumgartnerová	zomr. 07/2020
Martin Jankových	zomr. 07/2020
Rudolf Jančovič	zomr. 07/2020
Pavel Cablk	zomr. 08/2020
Peter Roško	zomr. 09/2020
Dušan Petrák	zomr. 09/2020
Božena Hechtová	zomr. 09/2020
Pavol Mareček	zomr. 10/2020
Ján Jursa	zomr. 10/2020
Marie Rošková	zomr. 10/2020
Miroslav Prádlovský	zomr. 10/2020
Marie Poláková	zomr. 12/2020